

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D., ve věci

navrhovatelky: **I. B.**, narozená „X“,
bytem „X“,
zastoupená advokátem Mgr. Janem Vondráčkem,
sídlem Dubská 356/2, 415 01 Teplice,

a
dalších účastníků: **1) Městský úřad Duchcov**,
sídlem náměstí Republiky 5, 419 01 Duchcov,
2) VOLBA PRO! MOLDAVU,
jednající volební zmocněnkyní M. C.,
bytem „X“,
3) „Pracujeme PRO MOLDAVU“
zastoupený obecnou zmocněnkyní E. K.,
bytem „X“,

v řízení o návrhu na neplatnost hlasování a neplatnost voleb do Zastupitelstva obce Moldava konaných ve dnech 5. a 6. října 2018,

takto:

- I.** Návrh na vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do Zastupitelstva obce Moldava konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 **se zamítá.**
- II.** Návrh na vyslovení neplatnosti voleb do Zastupitelstva obce Moldava konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 **se zamítá.**
- III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatelka se návrhem podaným v zákonem stanovené lhůtě domáhala prohlášení neplatnosti hlasování a neplatnosti voleb do Zastupitelstva obce Moldava konaných ve

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

dnech 5. a 6. října 2018 podle § 60 odst. 2, odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách“).

Návrh

2. V návrhu navrhovatelka uvedla, že kandidovala za volební stranu PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO, jejímž kandidátem byl rovněž i J. P. Účastníci 2) a 3) zastoupení paní K. a Ing. C. vydali bezprostředně před volbami tiskové prohlášení na sociální síti Facebook, jež bylo vedeno záměrnou snahou vyvolat dojem o zmanipulování voleb účelovým přihlašováním voličů. Dále poukázala na článek ze zpravodajského portálu aktualne.cz, který byl dne 5. 10. 2018 v 13:56 zveřejněn pod názvem „Ohrožení voleb v Moldavě. Voličů náhle přibýlo, místostarostka napadne výsledky,“ ve kterém podezřívá z účelového přihlašování starostu Moldavy J. P. Tvrzené zvýšení počtu voličů před volbami v počtu 17 osob má dle tvrzení paní K. činit 20% nárůst voličů, s čímž navrhovatelka nesouhlasí. Navíc poukázala na to, že počet voličů v obci Moldava kolísá od října 2013 do ledna 2018 mezi počtem 119 až 161. Dále podotkla, že počet voličů se liší i podle konaných voleb. Jak vyplývá z tiskového prohlášení i článku na internetových stránkách aktualne.cz, paní K. i Ing. C. opakovaně uváděli počet 17 nových osob přihlášených v obci Moldava. Navrhovatelka měla za to, že tento údaj souvisí s dotazem Ing. C. vzneseným podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, přičemž žádost o informace i odpověď obce prostřednictvím paní K. jsou ze dne 3. 10. 2018. Tato odpověď je zveřejněna i na internetových stránkách obce Moldava, avšak s datem dne 4. 10. 2018 a je mírně pozměněna, přičemž verze ze dne 4. 10. 2018 vyznívá více ve prospěch tvrzení o účelovém nárůstu počtu osob oprávněných volit. Navrhovatelka považuje za nestandardní i rychlost, s jakou byla žádost o informace vyřízena, a dle jejího názoru šlo pouze o to získat podklad pro uvedené prohlášení paní K. a Ing. C. Navíc navrhovatelka poukázala i na nesprávnost údajů uváděných v odpovědi na žádost o poskytnutí informací, neboť počet voličů v seznamu nebyl 120, ale 130, resp. 161. Vzhledem k nesprávnosti tvrzených údajů a okolnostem uveřejnění bylo jednání ostatních dvou volebních stran vedeno snahou zdiskreditovat volební stranu PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO. Dne 6. 10. 2018 ve 20:14 hod. byl na zpravodajském portálu aktualne.cz uveřejněn další článek s názvem „Nových 17 obyvatel výsledky v Moldavě nezvrátilo. Policie však okolnosti voleb šetří.“ V tomto článku je uvedeno, že většina nových obyvatel si nechala zapsat trvalé bydliště v hotelu, jehož je pan P. spolumajitelem. Tvrzení, že zmíněných 17 obyvatel přihlásil k trvalému pobytu pan P., je nedoloženo a nepravdivé. Dále není nijak doloženo, že uvedených 17 voličů bylo skutečně volit, takovouto informací by paní K. vůbec neměla disponovat, neboť nebyla členkou volební komise. Navrhovatelka upozornila, že kandidát za volební stranu „Pracujeme PRO MOLDAVU“ J. Š. byl k trvalému pobytu v obci přihlášen těsně před sestavením kandidátní listiny, a navrhla soudu, aby si vyžádal informace k tomu, kdy byl pan Š. přihlášen k trvalému pobytu v obci.
3. Další skutečností, která mohla hrubě ovlivnit výsledky hlasování a voleb, je podle navrhovatelky nepřijatelné ovlivňování a zastrašování voličů před volbami ze strany Ing. C. a J. S., kandidáta č. 2 za volební stranu „Pracujeme PRO MOLDAVU.“ Tito dva spolu obcházel obec Moldava a tvrdili, že se v obci přihlásily cizí osoby a že je přihlásil J. P. Dále tvrdili, že toto jednání je trestným činem, a kdo bude volit J. P., může mít problém s policií. Tato tvrzení vzbudila v občanech obavy a nechut jít volit. Dále bylo paní S., Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

matkou V. K., kandidáta za volební stranu VOLBA PRO! MOLDAVU, vyhrožováno paní V. W. tím, že osoby, které si začnou s J. P., „skončí v sudu“. K prokázání těchto tvrzení navrhovatelka navrhla slyšet svědky V. W., V. T. a N. S. Problém účelového přihlašování voličů v malých obcích byl již při předchozích volbách ve společnosti předmětem zájmu a jedná se pochopitelně o skutečnost vnímanou negativně. Kdokoli, kdo je s takovým podezřením spojen, se rázem ocitá v nepřízni voličů. Údajné jednání J. P. bylo prezentováno jako trestná činnost, za kterou hrozí citelný trest, přičemž problémy budou mít i ti, kteří J. P. budou volit. Toto jednání se neslučuje se zásadami demokratických voleb, a proto navrhovatelka požadovala prohlásit hlasování i volby za neplatné.

Vyjádření účastníků 1) až 3) k návrhu

4. Účastník 1) se k návrhu nevyjádřil.
5. Účastník 2) nesouhlasil s předmětným návrhem. Podotkl, že tvrzení navrhovatelky vycházelo z portálu www.volby.cz, v němž nebyli uváděni voliči ze stálého seznamu, nýbrž voliči zúčastnění ve volbách volící v daném volebním okrsku. Dále uvedl, že voličský průkaz se pro volby do zastupitelstev nevydával. Nárůst počtu voličů podle jeho názoru svědčí pro to, že došlo k účelovému přihlášení voličů. Z rychlosti odpovědi na dotaz nelze podle jeho názoru dovozovat závěry, jak činí navrhovatelka. Trval na tom, že Ing. C. obdržel jedinou odpověď (sdělení ze dne 4. 10. 2018). Konstatoval, že dotaz směřoval k počtu voličů v obci Moldava, a to ke konkrétnímu datu, proto byl počet těchto voličů jiný než počet voličů na portálu www.volby.cz. Podle jeho názoru nikdo nemohl ovlivnit okamžik zveřejnění informací na portálu www.aktualne.cz. K údajnému ovlivňování a zastrašování poukázal na skutečnost, že obec Moldava je malá, její obyvatelé se znají a hovoří mezi sebou o problémech a celé situaci. Závěrem připomněl podmínky návrhu na neplatnost voleb, k čemuž doplnil, že nebyla prokázána skutečnost hrubého ovlivnění výsledků voleb.
6. Účastník 3) s návrhem také nesouhlasil. Tvrzení obsažená v návrhu považoval za nepravdivá, zavádějící a manipulativní. Podle něho tvrzení o problémech, které budou mít ti, kteří budou volit pana P., nezaznělo ani od paní K. a ani od pana S. Nesouhlasil ani s tvrzením navrhovatelky o plánovaném napadení voleb ještě před hlasováním, o čemž se ostatně nezmiňovalo ani společné tiskové prohlášení. K tiskovému prohlášení dále doplnil, že pokud se jeho obsah pana P. dotkl, měl stejnou možnost a časový prostor se proti těmto tvrzením ohradit na facebookovém profilu, roznosem letáků či osobní návštěvou u voličů, což ostatně podle účastníka 3) činil. Zdůraznil, že žádný volič nebyl na svých právech zkrácen, nedošlo k ovlivnění voliče jakékoli volební strany a výsledky hlasování nebyly nijak ovlivněny. Ovlivnění okamžiku a obsahu zveřejnění informací na internetovém portálu považoval za spekulace navrhovatelky. Nedošlo ani k ovlivňování a zastrašování voličů Ing. C. a panem S. Závěrem uvedl, že v návrhu nebyly tvrzeny ani prokázány skutečnosti, které by výsledky voleb hrubě ovlivnily.

Jednání soudu

7. Právní zástupce navrhovatelky u jednání soudu odkázal na písemný návrh a dále uvedl, že trvá na všech tvrzeních uvedených v návrhu.
8. Účastník 1) se jednání nezúčastnil, a to bez jakékoliv omluvy, ač byl k jednání soudu řádně a včas předvolán.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

9. Volební zmocněnkyně účastníka 2) u jednání soudu uvedla, že návrh považuje za nedůvodný, a navrhla jeho zamítnutí. V podobnostech odkázala na písemné vyjádření k návrhu.
10. Obecná zmocněnkyně účastníka 3) u jednání soudu uvedla, že návrh rovněž považuje za nedůvodný a navrhla jeho zamítnutí. Dále uvedla, že nikdo z volební strany „Pracujeme PRO MOLDAVU“ voliče neovlivňoval, nikdo neporušil zákon o volbách, natož hrubým způsobem, přičemž v podobnostech odkázala na písemné vyjádření k návrhu.
11. Soud při jednání vyslechl k návrhu navrhovatelky svědky V. W., V. T., N. S. a z vlastní iniciativy Ing. M. C. a J. S.
12. Svědkyně V. W. uvedla, že se daných voleb účastnila jako volička. O údajném účelovém přihlašování voličů se dozvěděla z internetových zpráv v pátek 5. 10. 2018, tj. v době probíhajících voleb.
13. K dotazu soudu, zda svědkyni někdo ovlivňoval, jak by měla volit, svědkyně uvedla, že přímo ji nikdo výrazně neovlivňoval, toliko zaznamenala některé negativní reakce od spoluobčanů obce Moldava v tom směru, že je zklamala, pokud se přihlásila v souvislosti s volbami do dané obce. Do obce se přihlásila nikoliv účelově, nýbrž proto, že v obci hodlá bydlet, neboť zde má zakoupený dům. Ve čtvrtek 4. 10. 2018 jí přes internet napsal Ing. C. o svém zklamání a také jí telefonovala paní S. Oba se ve svých vyjádřeních negativně vyjadřovali k tomu, že z jejího počínání je jasné, koho bude podporovat. V rámci předmětných voleb mezi občany obce probíhala informace, že nové voliče nepřipustně přihlašuje pan P.
14. K dotazu právního zástupce navrhovatelky, zda svědkyně veřejně avizovala svůj záměr volit v obci Moldava, svědkyně uvedla, že veřejně v konkrétnostech nic neavizovala. Toliko svůj budoucí záměr obecně deklarovala. Do obce se přihlásila ve čtvrtek dopoledne 4. 10. 2018.
15. Další svědek V. T. uvedl, že se voleb účastnil jako volič a kandidát za volební stranu „PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO“.
16. K dotazu soudu, zda je mu něco známo o údajném účelovém přihlašování voličů do obce Moldava, svědek uvedl, že o této skutečnosti se v obci mluvilo. Ve středu či čtvrtek před volbami jej pak v bydlíšti navštívili pánové Ing. C. a J. S., zástupci dvou konkurenčních volebních stran. Od těchto pánů se tehdy dozvěděl o údajném účelovém přihlašování voličů, a to volební stranou „PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO“, což svědkovi nebylo dosud známo.
17. K dalšímu dotazu soudu, zda je svědkovi známo, že by někdo z volební strany „PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO“ nějak reagoval na obvinění této volební strany o účelovém přihlašování voličů, svědek sdělil, že si to stoupenci této volební strany toliko řekli a nic oficiálně s nařčením nedělali. Svědek taktéž uvedl, že jej nikdo neovlivňoval, jak by měl volit, a nezaznamenal, že by někdo po obci nepřipustně ovlivňoval voliče.
18. K dotazu právního zástupce navrhovatelky, zda pan Ing. C. a J. S. nějak blíže konkretizovali, o jaké nově přihlašované osoby se mělo jednat, svědek uvedl, že nijak tyto osoby nekonkretizovali.
19. Další svědkyně N. S. uvedla, že se voleb účastnila jako volička a kandidátka za volební stranu PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

20. K dotazu soudu, zda je svědkyni něco známo o údajném účelovém přihlašování voličů do obce Moldava, svědkyně uvedla, že ve středu 3. 10. 2018 ji v jejím bydlišti navštívili pánové C. a J. S., zástupci konkurenčních volebních stran. Pánové se jí dotazovali, jestli ví o tom, že se do obce účelově přihlašují voliči, a to na hotely Bouřňák a Santén. Rovněž jí sdělili, že přihlašování údajně činí starosta P. z volební strany „PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO“. Svědkyně byla z návštěvy špatná a nevěděla, jak se k situaci postavit, zda má přestat kandidovat či jak se má chovat při vlastních volbách. V průběhu návštěvy pan C. obdržel SMS, údajně od pana P., s informací, že se do obce přihlásil někdo další a že tato zpráva pochází od K. Svědkyně rovněž uvedla, že stoupenci volební strany „PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO“ nic oficiálně s nařčením nedělali.
21. K poslednímu dotazu soudu svědkyně sdělila, že jí nikdo neovlivňoval, jak by měla volit. Rovněž nezaznamenala, že by někdo po obci nepřipustně ovlivňoval voliče, jak by měli volit.
22. Další svědek Ing. M. C. uvedl, že se voleb účastnil jako volič a první kandidát za volební stranu „VOLBA PRO! MOLDAVU“.
23. K dotazu soudu, aby svědek blíže popsal okolnosti vydání tiskového prohlášení, které učinily volební strany „VOLBA PRO! MOLDAVU“ a „Pracujeme PRO MOLDAVU“, svědek uvedl, že asi týden před volbami se začal dozvídat od svých spolukandidátů o účelovém přihlašování voličů do obce Moldava. Tuto skutečnost si posléze ověřil u úřadu, přičemž zjistil, že v daném období došlo k navýšení počtu občanů, který byl pro poměry obce významný. Na základě této skutečnosti se proto rozhodl spolu s ostatními spolukandidáty oslovit i volební stranu „Pracujeme PRO MOLDAVU“, aby se vůči tomuto počínání nesouhlasně vymezili. Vzhledem k dosavadním událostem v obci při minulých volbách obě volební strany nabyly přesvědčení, že za navyšování počtu občanů stojí volební strana „PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO“. Na základě toho pak bylo učiněno tiskové prohlášení. V tiskovém prohlášení přitom nebyla daná volební strana jmenována, byl popisován toliko jev v podobě navyšování voličů. Tiskové prohlášení bylo formulováno dne 4. 10. 2018 za pomoci e-mailu spolu s volební stranou „Pracujeme PRO MOLDAVU“. Výsledná verze byla oběma volebními stranami odsouhlasena, poté svědek e-mailem výslednou verzi rozeslal novinářům a také ji poslal osobám v rámci obce, především z řad kandidátů. Svědek se domníval, že takto postupovali i zástupci z volební strany „Pracujeme PRO MOLDAVU“.
24. Na dotaz soudu svědek dále sdělil, že hovořil o přihlašování osob v souvislosti s volbami s panem T. a paní S., tedy s kandidáty z volební strany „PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO“, neboť chtěl znát jejich názor. Krátce před volbami dané osoby navštívil spolu s J. S. v jejich bydlišti, aby na dané téma pohovořili.
25. Na dotaz právního zástupce navrhovatelky svědek uvedl, že se o odpovědi úřadu na jeho dotaz ohledně počtu přihlášených nových občanů dozvěděl 4. 10. 2018, a to prvně z webových stránek obce Moldavy a poté mu odpověď byla doručena i do datové schránky. K odpovědi nedostal žádné další doplňující informace.
26. K dalšímu dotazu právního zástupce navrhovatelky, zda je mu něco známo o předchozí politické situaci v obci Moldava po minulých volbách, svědek uvedl, že starostou na základě předchozích voleb byl J. P., v zastupitelstvu se rovněž angažovala E. K. a také J. S. Nejvíce záležitosti obce komunikoval a projednával s J. S., posléze někdy i s E. K. S J. P.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

však nikoliv. E. K. tehdy zastupovala jako zastupitelka a místostarostka odlišnou volební stranu oproti těmto volbám, jednalo se o „SNK PRO MOLDAVU“.

27. Na další dotaz právního zástupce navrhovatelky svědek uvedl, že ho s paní E. K. a „její“ volební stranou „Pracujeme PRO MOLDAVU“ spojoval zájem na regulérním průběhu voleb, i přesto že v minulosti spolupracovala s panem P.
28. K dalšímu dotazu právního zástupce navrhovatelky, jak svědek získal údaj o 17 nových občanech, který je zmiňován v tiskovém prohlášení, svědek uvedl, že tento údaj získal porovnáním údajů o počtu občanů v dané obci, který získal v lednu 2018 v souvislosti s prezidentskými volbami, a údajů získaných ze září 2018. V září 2018 přitom došlo k navýšení počtu občanů o 11 osob, celkově se jednalo o 20 osob, což pro svědka bylo významné, a to z hlediska nikoliv vlastního počtu nově přihlašovaných osob (17, 10 či 11), nýbrž z hlediska toho, že k takovému jevu při volbách dochází.
29. Dále k dotazu právního zástupce navrhovatelky ohledně dvou trestních oznámení uvedených v tiskové zprávě svědek uvedl, že podal jedno trestní oznámení na Policii České republiky krátce před volbami, patrně 4. 10. 2018, přičemž druhé trestní oznámení patrně podala paní E. K.
30. K dalšímu dotazu právního zástupce navrhovatelky, zda svědek či někdo z jeho spolukandidátů, popřípadě i někdo z volební strany „Pracujeme PRO MOLDAVU“, zpochybnil u soudu volební výsledky, jak bylo tvrzeno v tiskovém prohlášení, včetně podání trestního oznámení, svědek uvedl, že trestní oznámení byla podána, volební stížnost však nikoli, jelikož svědek byl za daného stavu spokojen.
31. K dalšímu dotazu právního zástupce navrhovatelky, co bylo míněno v tiskovém prohlášení pod slovy, že volební soud bude následně zkoumat u nových občanů jejich skutečný vztah k obci, svědek uvedl, že tím bylo míněno to, že pro volby je vždy důležitý vztah občana k obci, a nikoliv jen formální přihlášení. K tomu svědek doplnil, že nemohl v rámci volební kampaně na nové voliče působit spolu se svými spolukandidáty.
32. K dalšímu dotazu právního zástupce navrhovatelky svědek sdělil, že zvítězila „jeho“ volební strana, přičemž z prvopočátku byl logický záměr jednat s volební stranou „Pracujeme PRO MOLDAVU“.
33. K dotazu navrhovatelky, jak svědkovi a „jeho“ volební straně bylo známo, o jaké konkrétní nové občany se jednalo, jak tyto osoby politicky smýšlí a jak budou volit, či nevolit, svědek uvedl, že až na zhruba dvě osoby, nevěděl, o koho se jedná. Politické smýšlení těchto nových občanů bylo odvozeno od toho, k jakým nemovitostem se vázal jejich nový trvalý pobyt, když tyto nemovitosti jsou ve vlastnictví spolukandidátů volební strany „PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO“.
34. Další svědek J. S. sdělil, že se voleb účastnil jako volič a druhý kandidát za volební stranu „Pracujeme PRO MOLDAVU“.
35. K dotazu soudu, jak se svědek dozvěděl o přihlašování voličů do obce Moldava před předmětnými volbami, svědek uvedl, že se o této skutečnosti dozvěděl od paní E. K., a to několik dní, možná týden, před volbami. Svědek k tomu doplňuje, že situaci nepovažoval za akutní, toliko se o ní začalo hovořit mezi občany, kteří se ve volbách angažovali a zajímali se.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

36. K dalšímu dotazu soudu, zda svědek navštívil nějaké občany obce před volbami v souvislosti s přihlašování voličů do obce Moldava, svědek sdělil, že tak učinil spolu s Ing. M. C., kdy navštívili asi 4. či 5. 10. 2018 pana T. a paní S. Jelikož si svědek těchto osob váží, chtěl si s nimi danou záležitost vyjasnit, to vše za situace, kdy byli protikandidáty za volební stranu „PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO“.
37. K dotazu právního zástupce navrhovatelky, proč svědek navštívil pana T. a paní S. právě spolu s Ing. M. C., svědek uvedl, že Ing. C. v dané záležitosti zastával obdobné názory. S panem T. a paní S. si chtěl danou záležitost ohledně přihlašování nových občanů, které vyhodnotil jako účelové, vyjasnit.
38. K závěrečnému dotazu právního zástupce navrhovatelky, co svědek mínil poznámkou o tom, že i při minulých volbách v obci Moldava došlo k přihlašování nových občanů v souvislosti s volbami, svědek uvedl, že celá záležitost v minulosti dokonce skončila před soudem, přičemž tehdy se noví občané přihlašovali svým trvalým pobytem k nemovitostem ve prospěch starosty P. Svědek v této souvislosti připustil, že paní E. K. v minulých volbách kandidovala spolu s panem P.
39. Soud z vlastní iniciativy provedl důkaz printscreenem z aplikace Facebook o nedostupnosti adresy, na níž mělo být umístěno tiskové prohlášení E. K. a Ing. M. C., č. l. 68, sdělením obce Moldava ze dne 22. 10. 2018 a přihlašovacím lístkem k trvalému pobytu J. Š., č. l. 42-43.
40. Soud dále provedl k návrhu navrhovatelky důkazy listinami, a to výsledky hlasování ve volbách od 25. 10. 2013 do 13. 1. 2018, č. l. 49-54, dále článkem z internetových stránek www.zpravy.aktualne.cz s názvem „Ohrožení voleb v Moldavě. Voličů náhle přibýlo, místostarostka napadne výsledky“, č. l. 55-57, dále článkem z internetových stránek www.zpravy.aktualne.cz s názvem „Nových 17 obyvatel výsledky v Moldavě nezvrátilo. Policie však okolnosti voleb šetří“, č. l. 58-60, záznamem z internetové diskuse na sociální síti Facebook, č. l. 61, sdělením obce Moldava ze dne 3. 10. 2018, č. l. 62, poskytnutím informací obcí Moldava ze dne 4. 7. 2018, č. l. 63, poskytnutím informací obcí Moldava ze dne 4. 10. 2018, č. l. 64, tiskovým prohlášením, č. l. 65, žádostí o informace ze dne 3. 10. 2018, č. l. 66, žádostí o informace ze dne 25. 6. 2018, č. l. 67.

Volební dokumentace

41. Z volební dokumentace soud zjistil, že v obci Moldava kandidovaly tři volební strany, a to pod č. 1 „Pracujeme PRO MOLDAVU“, za níž kandidovala mimo jiné E. K., J. S. a J. Š., pod č. 2 VOLBA PRO! MOLDAVU, za níž kandidovali Ing. M. C., M. S. a V. K., pod č. 3 PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO, za níž kandidovali mimo jiné J. P., navrhovatelka, V. T. a N. S. Volební strana č. 1 získala 2 mandáty, volební strana č. 2 získala 4 mandáty a volební strana č. 3 získala 3 mandáty.

Posouzení věci soudem

42. Soud nejprve zkoumal, zda jsou splněny procesní předpoklady pro to, aby mohlo být přistoupeno k meritornímu projednání věci. S ohledem na skutečnost, že se v předmětné věci jedná o řízení ve věci návrhu na neplatnost voleb, jsou tyto předpoklady upraveny vedle zákona o volbách i v zákoně č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Soud zkoumal ve smyslu ust. § 92 s. ř. s. svou věcnou a místní příslušnost k projednání podaného návrhu a dospěl k závěru, že zdejší soud je věcně a Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

místně příslušný k jeho projednání. Dále soud shledal, že navrhovatelka je k návrhu podle § 90 odst. 1 s. ř. s. aktivně legitimována, neboť je zapsána v seznamu voličů.

43. Soud na základě dokazování provedeného při jednání soudu dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům.
44. V přesně nezjištěný den krátce před volbami (pravděpodobně 3. 10. 2018 či 4. 10. 2018) vydali účastníci 2) a 3) tiskové prohlášení, v němž nepřímo obvinili třetí volební stranu PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO z účelového přihlašování voličů k trvalému pobytu, aniž by tyto osoby měly vztah k obci Moldava. Toto tiskové prohlášení bylo zasíláno elektronicky zejména mezi členy účastníků 2) a 3) a zároveň i novinářům, umístění na stránky Facebook nebylo prokázáno. Dne 5. 10. 2018 v 13:56 hod. byl na zpravodajském portálu aktualne.cz uveřejněn článek s názvem „Ohrožení voleb v Moldavě. Voličů náhle přibýlo, místostarostka napadne výsledky,“ ve kterém kandidáti za účastníka 2) a 3) Ing. M. C. a E. K. vyjádřili podezření z účelového přihlašování voličů kandidátem volební strany PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO stávajícím starostou J. P.
45. V průběhu řízení před soudem se neprokázala souvislost zjištěného nárůstu voličů v roce 2018 s jednáním J. P. či volební strany PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO. Soud má za prokazané, že nejméně část z voličů přihlášených nově v roce 2018 byli skuteční občané obce, kteří se přihlásili k trvalému pobytu s motivací zúčastnit se voleb, jak učinili V. W. či J. Š. Celkový počet 10 voličů evidovaných k trvalému pobytu v hotelech v obci Moldava a Nové Město může nasvědčovat domněnce, že se nejedná o občany se skutečným vztahem k obci, avšak pouze tato informace k tomuto závěru nestačí. Soud tak konstatuje, že tvrzení uvedené v článku „Ohrožení voleb v Moldavě. Voličů náhle přibýlo, místostarostka napadne výsledky,“ v němž E. K. z přihlášení nových obyvatel za účelem účasti ve volbách podezřívala J. P., se nepotvrdilo.
46. Soud v daném případě zkoumal dopady tiskového prohlášení a článku „Ohrožení voleb v Moldavě. Voličů náhle přibýlo, místostarostka napadne výsledky,“ do volebního procesu, konkrétně se jednalo o hodnocení této části volební kampaně vedené účastníky 2) a 3) proti volební straně PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO. Soud se nemohl zabývat článkem ze dne 6. 10. 2018 s názvem „Nových 17 obyvatel výsledky v Moldavě nezvrátilo. Policie však okolnosti voleb šetří“, neboť byl uveřejněn až po volbách, a nezasáhl tedy do volebního procesu a rozhodování voličů.
47. Podle § 60 odst. 2, odst. 3 zákona o volbách by soud mohl prohlásit neplatnost hlasování ve volbách nebo voleb pouze v případě, že byla porušena ustanovení zákona o volbách způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb nebo výsledky hlasování.
48. Otázkou soutěže politických sil v rámci volební kampaně se zabýval Ústavní soud mimo jiné v nálezu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. III. ÚS 3673/14, kde uvedl, že svobodná soutěž politických sil v demokratické společnosti ve smyslu článku 22 Listiny základních práv a svobod náleží k fundamentálním ústavním principům, na nichž je založen demokratický a právní stát. Zákonná úprava všech politických práv a svobod a její výklad všemi orgány aplikujícími právo, tedy i volebními soudy, musí tuto svobodnou soutěž politických sil umožňovat a ochraňovat. Dále v tomto nálezu Ústavní soud uvedl, že s výjimkou nejzávažnějších pochybení ve volební proceduře musí státní moc, reprezentovaná volebními soudy, zachovávat zdrženlivost ve své ingerenci a vyvarovat se aktivismu. Rozhodnutí voličů jako suveréna může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech,

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

jestliže vady volebního procesu způsobily nebo prokazatelně mohly způsobit, že by voliči rozhodli jinak a že by byl zvolen jiný kandidát.

49. Dále soud konstatuje, že posuzuje nejen jednotlivé skutky volebních stran ve volební kampani, ale i jejich načasování. Intenzita protizákonnosti je vyšší, pokud protikandidát již nemůže na skutek efektivně reagovat (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu 18. 2. 2013, č. j. Vol 44/2013-72, www.nssoud.cz). Dále soud uvádí, že případné porušení pravidel volební kampaně, která má být čestná a poctivá v rámci fair play, není ještě samo o sobě důvodem k rozhodnutí o neplatnosti voleb do zastupitelstva obce. K tomu je třeba, aby porušení zákona o volbách bylo takové intenzity a k porušení tohoto zákona došlo takovým způsobem, který mohl hrubě ovlivnit výsledky voleb. Na úrovni malých obcí, kde jsou voliči formováni ve svých rozhodnutích bezprostředními a každodenními zkušenostmi s obcí a s jednotlivými kandidáty zvláště, by bylo nesprávné myslet si, že v takovém prostředí může jedno prohlášení naráz změnit často léta utvářené postoje voličů (srov. usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 11. 2002, sp. zn. 30 Ca 188/2002, www.nssoud.cz).
50. Na základě shora uvedených kritérií soud dospěl k závěru, že tiskové prohlášení, které se nedostalo ke všem voličům, neboť bylo šířeno především mezi kandidáty účastníků 2) a 3) ani článek ze dne 5. 10. 2018, neměly tak zásadní dopad do volebního procesu, aby bylo možno považovat za prokázané, že by výsledek voleb byl výrazně jiný. Soud při svém uvažování vzal v úvahu i to, že autor uvedeného článku dal J. P. příležitost k reakci, ten ji však nevyužil. Dále soud vzal v úvahu, že se jedná o malou obec, kde se všichni osobně znají a jejich názor na volební strany či kandidáty se neformuje jen na základě tiskových zpráv. Navíc nelze ani spolehlivě tvrdit, že se uvedený článek dostal ke všem nebo většině voličů, a to vzhledem k tomu, že byl uveřejněn pouze na jednom zpravodajském portálu a navíc v první den voleb. Jeho dopad tak soud hodnotí jako malý.
51. Úkolem volebního soudu je dohled nad tím, zda byl volební proces proveden v souladu se zákony a ústavním pořádkem, aby mohlo být konstatováno, že volební výsledek odráží vůli lidu. Závěr soudu, že nebyl hrubě ovlivněn výsledek hlasování ani voleb, však nevylučuje možnost domáhat se ochrany u občanskoprávního soudu před zásahy do práva na ochranu osobnosti, pokud má některý z kandidátů volební strany PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO za to, že byla jeho čest či vážnost protiprávně zasažena. Soud tedy k hodnocení namítaného jednání účastníka 2) a 3) konstatuje, že nebyl hrubě ovlivněn výsledek hlasování ve volbách ani volby samotné, a proto je v této části návrh nedůvodný.
52. Dále se soud zabýval tvrzením navrhovatelky, že měli být voliči zejména Ing. M. C. a J. S. protiprávně ovlivňováni v tom, koho mají volit.
53. Na tomto místě soud konstatuje, ostatně jak již správní soudy vyslovily ve svých předchozích rozhodnutích (srov. např. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 11. 2011, sp. zn. 15 A 72/2011, ze dne 11. 11. 2014, sp. zn. 40 A 21/2014, nebo usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 11. 2006, sp. zn. 57 Ca 148/2006, www.nssoud.cz), že soudní řízení vedené dle s. ř. s. ve věcech volebních není založeno na principu inkvizičním, ve kterém by si soud sám vyhledával veškeré relevantní důkazy k tvrzení účastníků, ale je založeno na zásadě, že každý musí svá tvrzení doložit dostatečnými důkazy. V tomto směru tedy navrhovatelku tíží důkazní břemeno, jehož neunesení má obecně za následek neúspěch v soudním řízení. S tím koresponduje i závěr, ke kterému dospěl Ústavní soud v nález ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, www.usoud.cz.: „*lid je zdrojem veškeré státní* Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá.“

54. Soud se plně ztotožňuje se závěrem Krajského soudu v Plzni uvedeným v usnesení ze dne 16. 11. 2006, sp. zn. 57 Ca 148/2006, www.nssoud.cz, že: „Řízení o návrhu na neplatnost hlasování a voleb do zastupitelstev obcí je řízením sporným, pro které platí povinnost navrhovatele tvrdit všechny pro rozhodnutí věci významné skutečnosti [§ 101 odst. 1 písm. a) o. s. ř.] a označit důkazy k prokázání svých tvrzení [§ 101 odst. 1 písm. b) a § 120 o. s. ř.]. Soud v takovém řízení nemůže doplňovat či domýšlet chybějící tvrzení navrhovatele, jakož i z vlastní iniciativy dohledávat důkazy.“
55. Uvedené odpovídá i nálezu Ústavního soudu ze dne 29. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 787/06, www.usoud.cz, ve kterém dospěl k závěru, že: „Volební soudnictví je založeno na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti. Tuto možnou příčinnou souvislost je však třeba vykládat nikoli jako pouhou abstraktní možnost, nýbrž je třeba ji v řízení řádně prokázat.“
56. Z provedeného dokazování výsledkem svědků vyplynulo, že Ing. M. C. a J. S. navštívili toliko dva voliče a zároveň kandidáty za volební stranu PRO MOLDAVU A NOVÉ MĚSTO, a to V. T. a N. S., aniž by však byl zjištěn jakýkoliv protiprávní nátlak na tyto svědky. Rovněž tak svědkyně V. W. neuvedla, že by jí někdo vyhrožoval v souvislosti s volbami. Tvrzení navrhovatelky, že jednání Ing. M. C. a J. S. vzbudilo v občanech obavy a nechuť volit, se nepotvrdilo a i v této části je návrh nedůvodný.
57. Vzhledem ke shora uvedenému dospěl soud k závěru, že návrhy jsou nedůvodné, a proto je výrokem I. a II. usnesení zamítl.
58. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech volebního soudnictví nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení **nabývá** právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Ústí nad Labem 6. listopadu 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.